

# Správa o stave Únie 2026

Vyhlásenie o zámere

PREDSEDNÍČKE ROBERTE METSOLOVEJ A  
PREDSEDOVI VLÁDY ÍRSKA MICHEÁLOVI MARTINOVÍ

V Bruseli 16. septembra 2026

Vážená pani predsedníčka Metsolová,

Vážený pán predseda vlády Martin,

na budúci rok si pripomenieme **70. výročie podpisu Rímskej zmluvy**. Jej hlavné poslanstvo bolo prosté: Európa je silnejšia, keď všetci ťaháme za jeden povraz, a to platí dodnes. Môžeme byť vskutku hrdí na to, ako sa Európa v posledných rokoch zjednotila, aby svoju budúcnosť vzala do vlastných rúk.

Je to o to dôležitejšie, že svet okolo nás sa dramaticky mení. Na našom kontinente naďalej zúri vojna. Blížime sa k viacerým bodom zlomu, či už z hľadiska vplyvov zmeny klímy alebo napredovania umelej inteligencie. Celosvetovú hospodársku súťaž diktuje boj o priemyselné kapacity, zatiaľ čo za bojom naratívov sa skrýva snaha o oslabovanie našich demokracií. Práve preto sa **osud Európy nesmie Európanom vymknúť z rúk**.

Vytýčili sme jasný smer a podnikli sme významné kroky na posilnenie **európskej nezávislosti**. Teraz sa to musí odraziť na výsledkoch. Treba dokončiť momentálne rozrobenú legislatívnu prácu, implementovať všetko, na čom sme sa dohodli, a presadzovať naše pravidlá. **Čas konať práve nastal**.

Naším hlavným cieľom zostáva **naštartovať európske hospodárstvo**. Postupujeme na základe správ Maria Draghiho a Enrica Lettu: od začiatku minulého roka sa kolégiu podarilo prijať už 54 zo 65 iniciatív z Kompasu konkurencieschopnosti. Spoločnými silami plníme plán „**Jedna Európa, jeden trh**“. Od kapitálových trhov cez energetické siete až po značku EU Inc. a verejné obstarávanie – to všetko musíme spoločne zrealizovať tak rýchlo, ako to len bude možné.

V tejto súvislosti by som chcela zdôrazniť, že posilnenie našej bankovej únie si bude vyžadovať ďalšie kroky. V priebehu rokov sme museli reagovať na jednu krízu za druhou, následky čoho pociťujeme dodnes v podobe zložitých mechanizmov krízového riadenia. Znamená to roztrieštené financovanie a neefektívne využívanie kapitálu. Pred samitom eurozóny, ktorý sa má uskutočniť v marci 2027, sa chystáme zvolať **panel ekonómov**, aby vypracoval odporúčania, ako zreformovať **architektúru bezpečnostnej siete európskej meny**.

V roku 2027 si pripomenieme aj 10 rokov existencie **Európskeho piliera sociálnych práv**, ktorý je naším spoločným záväzkom k spravodlivejšej a inkluzívnejšej Európe. Samit, ktorý pri príležitosti osláv tohto výročia spoločne zorganizujeme s predsedom Antóniom Costom, bude mať kľúčový

význam pre dodržiavanie zásad tohto piliera. Budeme investovať do zručností a do poskytovania záruk získania zručností a zároveň pokračovať v našej práci na budovaní silnejšej sociálnej Európy. Dosahovanie konkrétnych výsledkov v otázkach **bývania a starostlivosti** zostane jednou z našich hlavných priorít.

Budeme sa naďalej zameriavať na uľahčovanie podnikania, ako aj na riešenie všetkých prekážok, ktoré brzdia naše podniky. Budeme pokračovať v zjednodušovaní pravidiel a znižovaní záťaže, pričom pri všetkých nových návrhoch budeme uplatňovať prístup založený na jednoduchosti už v štádiu návrhu. Osobitnú pozornosť budeme venovať **cenám energie** a znásobíme svoje úsilie o dosiahnutie **čistej, bezpečnej, domácej a cenovo dostupnej energie**. Vzhľadom na rast cien od začiatku vojny na Blízkom východe si musíme zachovať našu bezpečnosť dodávok. Za súčasnej situácie sme pripravení predložiť v prípade potreby núdzové opatrenia.

Zabezpečíme, aby európske podniky **súťažili za rovnakých podmienok** s ostatnými. Ak ktorákoľvek krajina zavedenie obchodné podmienky, ktoré budú pre Európsku úniu nespravodlivé, budeme pripravení reagovať, a to aj navrhnutím nových nástrojov. Naďalej sa budeme zameriavať aj na **diverzifikáciu**, a to najmä v odvetviach, ktoré sú pre naše dodávateľské reťazce a hospodárstvo kľúčové. Vďaka posilňovaniu nášho postavenia ako **vedúcej svetovej obchodnej veľmoci** budeme pre európske podniky vytvárať nové príležitosti. Budeme nadväzovať spoluprácu s dynamickými ekonomikami vo všetkých častiach amerického kontinentu, v Ázii, Afrike a Perzskom zálive.

Po tomto lete už Európania nemajú žiadne pochybnosti o **vplyve zmeny klímy**. Suchá, vlny horúčav, prírodné požiare a záplavy opäť ukázali, že zmena klímy spôsobuje našim národom, našim hospodárstvám a našej bezpečnosti čím ďalej tým väčšie náklady. Mechanizmus EÚ v oblasti civilnej ochrany ukázal európsku solidaritu v praxi. Do budúceho leta musíme posilniť prevenciu, pripravenosť a reakcieschopnosť. **Európa potrebuje zmiernenie zmeny klímy, ako aj adaptáciu na ňu**, pričom oba tieto aspekty sa musia navzájom posilňovať. Musíme zintenzívniť naše úsilie v oblasti adaptácie na zmenu klímy, a to najmä tak, že predložíme opatrenia na riešenie problému nedostatku vody a čoraz väčších rozdielov v poistení proti zmene klímy.

**Umelá inteligencia** sa rýchlo stáva štrukturálnym základom nášho hospodárstva a bezpečnosti. Postoj Európy je jednoznačný. Musíme spolupracovať s partnermi a priemyselným odvetvím v záujme riešenia rizík spojených s umelou inteligenciou, no súčasne musíme zabezpečiť aj to, aby mala naša spoločnosť a náš priemysel z umelej inteligencie maximálny prínos. Chceme čo najlepšie využiť umelú inteligenciu na to, aby sme zlepšili našu spoločnosť, našu kvalitu života, ako aj našu

produktivitu. Zároveň však musíme riešiť riziká, ktoré sú spojené s touto novou vplyvnou technológiou.

Keďže je svet čoraz nebezpečnejší a neistejší, **Európa musí prevziať väčšiu zodpovednosť za svoju vlastnú bezpečnosť**. Vyššie výdavky vynakladané na obranu sa musia premietnuť aj do lepších obranných spôsobilostí. V rámci **Európskej bezpečnostnej stratégie** vytýčime spôsoby, ako sa pripraviť na budúce hrozby.

Naša podpora **Ukrajine**, ktorá je prvou obrannou líniou Európy, je neochvejná. Nadalej budeme presadzovať komplexný, spravodlivý a trvalý mier, prehľbovať spoluprácu v oblasti obrany, podporovať Ukrajinu na jej ceste k členstvu v EÚ a vyvíjať neustály tlak na Rusko, najmä posilnením nášho prístupu k presadzovaniu sankcií. Budeme sa nadalej usilovať o mier a stabilitu na **Blízkom východe**.

Európa však má pred sebou aj iné výzvy. Toto leto sa ukázalo, ako rýchlo možno vyvinúť tlak na našich hraniciach, proti našej **kritickej infraštruktúre** a využitím hybridných útokov. Musíme sa lepšie pripraviť na **ochranu európskych hraníc**.

Fungovanie paktu presadíme v praxi. Prehľbíme spoluprácu s partnerskými krajinami, budeme účinnejšie bojovať proti prevádzačstvu a zlepšíme návraty. Zmodernizujeme schengenský vízový rámec a ponecháme dvere Európy otvorené talentom. Zintenzívime aj spoluprácu v boji proti **organizovanej trestnej činnosti a terorizmu**, budeme lepšie chrániť **kritickú infraštruktúru** a posilníme našu reakciu na **hybridné hrozby**.

Bezpečnejšia Európa potrebuje stabilných a demokratických susedov. Práve preto je pre našu bezpečnosť dôležité **rozširovanie**. Kandidátske krajiny dosiahli významný pokrok. S postupujúcim rozširovaním sa naň súčasne pripravuje aj Únia.

Budeme chrániť aj náš **demokratický priestor**. Posilníme našu odolnosť voči **zahraničnému zasahovaniu a dezinformáciám** a urobíme viac pre **ochranu detí na internete**. Budeme pokračovať v našej práci na skutočnej Únii rovnosti, a to aj nadviazaním na európsku iniciatívu občanov týkajúcu sa konverzných praktík.

Európa musí mať k dispozícii prostriedky na to, aby mohla konať v súlade s ambíciami, ktoré som vytýčila v tomto vyhlásení. Plnenie budúceho **viacročného finančného rámca** bude preto ústrednou politickou úlohou. Budeme spolupracovať, aby sme včas dosiahli dohodu, a to aj o nových

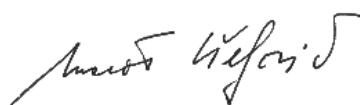
vlastných zdrojoch, aby Únia mala zdroje, ktoré potrebuje, a aby sa nové programy mohli začať od 1. januára 2028.

**Naše priority sa navzájom posilňujú.** Silnejšie hospodárstvo poskytuje Európe väčšiu slobodu konať. Lepšia bezpečnosť chráni naše hospodárstvo a náš spôsob života. A keď Európa dosiahne výsledky, získa dôveru, ktorú potrebuje na to, aby mohla konať.

Európa je silnejšia, keď všetci ťaháme za jeden povraz. Využime to.



**Ursula von der Leyenová**



**Maroš ŠEFČOVIČ**

## KLÚČOVÉ PRIORITY NA NADCHÁDZAJÚCI ROK

### Nové iniciatívy

#### Konkurencieschopnosť a zamestnanosť

- Riešenie neodôvodnených územných obmedzení dodávok na jednotnom trhu
- Návrh na urýchlenie udeľovania povolení
- Balík opatrení v oblasti konkurencieschopnosti a zjednodušenia pre banky
- Balík opatrení na zjednodušenie v oblasti dopravy
- Balík opatrení v oblasti diverzifikácie/DiversifyEU
- Európska spoločnosť pre kritické suroviny

#### Sociálne práva a začlenenie

- Balík opatrení na zjednodušenie bývania
- Európska dohoda o starostlivosti
- Aliancie európskych univerzít 2.0
- Záruky získania zručností

#### Bezpečnosť a obrana

- Európska bezpečnostná stratégia
- Bezpečnosť a ochrana energetických zariadení a operácií na mori
- Medzinárodná výmena údajov na účely policajnej spolupráce (iniciatíva Prüm International)
- Európsky nástroj pre strategických poskytovateľov

#### Klíma a odolnosť

- Preskúmanie noriem CO<sub>2</sub> pre ťažké úžitkové vozidlá
- Aliancia pre poistenie proti zmene klímy
- Európsky plán proti vlne horúčav
- Európska iniciatíva v oblasti vodného hospodárstva

#### Demokracia, právny štát a hodnoty

- Európsky kongres
- Rámec reakcie na núdzové situácie
- Odporúčanie Komisie o zákaze konverzných praktík

© Európska únia, 2026

Politika Komisie v oblasti opakovaného použitia sa riadi rozhodnutím Komisie 2011/833/EÚ z 12. decembra 2011 o opakovanom použití dokumentov Komisie (Ú. v. EÚ L 330, 14.12.2011, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>).

Ak nie je uvedené inak, opakované použitie tohto dokumentu sa povoľuje na základe licencie Creative Commons Attribution.4.0 (CC BY 4.0) licence (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znamená, že opakované použitie je povolené za predpokladu, že sa riadne uvedie zdroj a označia sa všetky zmeny.

Každé použitie alebo každá reprodukcia prvkov, ktoré nie sú vo vlastníctve Európskej únie, môžu byť podmienené získaním súhlasu príslušných nositeľov práv.